

Vergaderjaar 2013–2014

21 501-07

Raad voor Economische en Financiële Zaken

Nr. 1139

BRIEF VAN DE MINISTER VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 17 april 2014

Hierbij zend ik u de geannoteerde agenda voor de Eurogroep en Ecofin Raad van 5 en 6 mei 2014 te Brussel.

Het is mogelijk dat nog punten worden toegevoegd aan de agenda of dat bepaalde onderwerpen worden afgevoerd of worden uitgesteld tot de volgende vergadering.

De Minister van Financiën,
J.R.V.A. Dijsselbloem

Geannoteerde agenda ten behoeve van de Eurogroep en Ecofin Raad van 5 en 6 mei 2014 te Brussel

Eurogroep

1. Economische situatie

Document: Lenteraming Europese Commissie 2014 (nog niet beschikbaar)

Aard bespreking: Gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: n.v.t.

Toelichting: De Eurogroep zal spreken over de economische situatie op basis van de Lenteraming van de Europese Commissie. Deze raming bevat vooruitzichten voor onder andere de economische en budgettaire ontwikkelingen in de lidstaten. Het stuk is nog niet beschikbaar en wordt begin mei gepubliceerd. De Commissie zal naar verwachting een toelichting geven. De Lenteraming is de basis voor de besluitvorming in de verschillende buitensporigtekortprocedures, waarbij het voor Nederland van belang is dat het tekort in 2014 en 2015 onder de 3% blijft om ontslagen te worden uit de buitensporigtekortprocedure. De Kamer is hierover geïnformeerd middels het Stabiliteitsprogramma, dat op 11 april naar de Kamer is verstuurd (kenmerk: AFEP 2014 167).

2. Portugal

Document: n.v.t.

Aard bespreking: Gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: n.v.t.

Toelichting: De Eurogroep zal spreken over de voortgang van het macro-economische aanpassingsprogramma van Portugal. De elfde voortgangsmis­sie van de Trojka werd afgerond op 28 februari jl. en de Tweede Kamer is geïnformeerd over de conclusies van de missie en het daaruit voortvloeiende voortgangsrapport middels een brief op 26 maart jl. (met kenmerk BFB 2014–3350M). Portugal zou daarnaast uiterlijk eind april de maatregelen specificeren die de doelstelling voor het begrotings­tekort voor 2015 moeten garanderen. De doelstelling voor 2015 is vastgesteld op 2,5% bbp en Portugal heeft een pakket aan maatregelen gepresenteerd van 1,4 miljard euro (0,8% bbp) om die doelstelling te halen. Het pakket bestaat voornamelijk uit maatregelen die de overheids­uitgaven permanent verlagen. De Trojka oordeelt dat de maatregelen van voldoende kwaliteit zijn en dat, in het licht van de huidige macro-economische ramingen, de doelstelling voor 2015 met dit pakket haalbaar is.

De Trojka zal in de week na Pasen starten met de twaalfde en laatste voortgangsmis­sie van het leningenprogramma. Naar verwachting zal de missie twee weken duren, zodat de eerste resultaten van de missie besproken kunnen worden op de aanstaande Eurogroep. De Eurogroep zal naar verwachting de afloop van het programma bespreken, waarbij Nederland de overwegingen van Portugal ten aanzien van de te verkiezen exitstrategie afwacht.

3. Post-Programma Surveillance: Spanje en Ierland

Document: niet beschikbaar

Aard bespreking: Gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: n.v.t.

Toelichting: De Eurogroep zal spreken over de uitkomsten van de eerste post-programma missies van de Europese Commissie, ECB en ESM naar Spanje en Ierland. Het doel van post-programma surveillance is het verkleinen van het risico dat een land dat steun heeft ontvangen terugvalt

op «oud beleid», wat risico's voor de financiële stabiliteit met zich mee kan brengen en in het ergste geval de terugbetaalcapaciteit van een land in gevaar brengt.

Eind maart en begin april jl. heeft de Commissie in samenwerking met de ECB en het ESM een missie uitgevoerd voor Spanje. Volgens de Commissie en de ECB laten de recente ontwikkelingen in Spanje in zijn algemeenheid een positief beeld zien. De situatie van Spaanse banken en de economische vooruitzichten zijn verbeterd en verschillende hervormingen worden geïmplementeerd. Tegelijkertijd blijven er, zoals ook al werd geconcludeerd door de Europese Commissie in het diepteonderzoek naar macro-economische onevenwichtigheden in maart jl., belangrijke uitdagingen met betrekking tot bijvoorbeeld de hoge werkloosheid, het begrotingstekort en de hoge publieke en private schulden. Hoewel de trends een positief beeld laten zien, zijn de absolute waarden van deze variabelen nog steeds erg hoog. Dat maakt het noodzakelijk dat de benodigde hervormingen tijdig en volledig worden geïmplementeerd. Eind april zal de eerste post-programma missie van de Europese Commissie, ECB en ESM in Ierland plaatsvinden. De uitkomsten van deze missie zijn op dit moment nog niet beschikbaar. Ierland heeft eind 2013 het leningenprogramma verlaten en loopt vanaf dit jaar weer mee in de Europees semester cyclus. In dat kader heeft de Commissie in het diepteonderzoek naar de macro-economische onevenwichtigheden van maart jl. gesignaleerd, dat Ierland grote stappen heeft gezet, maar er nog onevenwichtigheden zijn op het gebied van de financiële sector, de arbeidsmarkt en er nog sprake is van hoge private en publieke schulden. De volgende post-programma surveillance missies voor Spanje en Ierland zullen plaatsvinden in het najaar van 2014.

4. Concept begrotingsplan Duitsland

Document: niet beschikbaar

Aard bespreking: Gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: n.v.t.

Toelichting: De Eurogroep zal spreken over het concept begrotingsplan (*draft budgetary plan*) van de Duitse regering. Eurozone lidstaten zijn sinds 2013 in het kader van het zogenoemde *two-pack* verplicht om de conceptbegroting in te sturen om de Europese begrotingscoördinatie verder te versterken. Omdat in Duitsland in december 2013 een nieuwe regering is aangetreden, heeft de Duitse regering in april jl. een update van de concept begrotingsplannen van oktober 2013 naar de Europese Commissie gestuurd.

Ten aanzien van het *draft budgetary plan* van oktober 2013 zijn er slechts kleine wijzigingen in deze update. Op begrotingsgebied staat Duitsland er de komende jaren goed voor. In 2012 had Duitsland een klein overschot van 0,1% bbp en in 2013 was de begroting in evenwicht. Ook voor 2014 wordt voorspeld dat het EMU-saldo op 0,0% uitkomt. Duitsland heeft een structurele budgettaire doelstelling van – 0,5% van het BBP en haalt dit volgens de huidige ramingen. De schuld van Duitsland was 78,4% bbp in 2013 en zal in 2014 dalen naar 76% bbp.

5. ESM directe herkapitalisatie

Document: n.v.t.

Aard bespreking: Bereiken politiek akkoord

Besluitvormingsprocedure: n.v.t.

Toelichting: In juni 2013 bereikte de Eurogroep een akkoord op hoofdlijnen over de vormgeving van een nieuw ESM-instrument voor directe herkapitalisatie van banken. Het is de bedoeling dat het instrument operationeel is zodra het gemeenschappelijk toezichtsmechanisme (SSM) in werking is getreden. Het nieuwe ESM-instrument is pas operationeel

zodra de Raad van Gouverneurs van het ESM in onderlinge overeenstemming besluit over ten eerste de instelling van dit instrument, ten tweede over de financiële middelen die binnen de maximale leencapaciteit van het ESM voor dit instrument kunnen worden aangewend en ten derde over gedetailleerde voorwaarden en procedures voor gebruik van dit instrument. Voorafgaand aan besluitvorming door de Raad van Gouverneurs zal in een aantal lidstaten overgegaan worden tot parlementaire behandeling van instelling van dit ESM-instrument. De Eurogroep zal opnieuw spreken over enkele resterende punten in het richtsnoer voor directe bankherkapitalisatie. Het richtsnoer met de voorwaarden en procedures voor gebruik van directe herkapitalisatie zal in lijn met de herstel- en resolutierichtlijn (BRRD) regels bevatten voor bail-in van aandeelhouders en crediteuren. Zodra de Eurogroep overeenstemming heeft bereikt over de gehele vormgeving van het ESM-instrument voor directe herkapitalisatie, zullen de ontwerp-besluiten en het ontwerp-richtsnoer aan de Eerste en Tweede Kamer worden voorgelegd.

6. Terugkoppeling G7

Document: n.v.t.

Aard bespreking: Terugkoppeling

Besluitvormingsprocedure: n.v.t.

Toelichting: De voorzitter van de Eurogroep zal tijdens de Eurogroep een terugkoppeling geven van de G7 vergadering. Deze vergadering heeft plaatsgevonden in de marges van de IMF Voorjaarsvergadering op 11 april jl. Tijdens deze vergadering is er gesproken over mondiale economische ontwikkelingen en de situatie in Oekraïne.

7. Bankenuïe

Document: n.v.t.

Aard bespreking: Gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: n.v.t.

Toelichting: Op 15 april jl. heeft het Europees Parlement (EP) tijdens de plenaire stemming in Straatsburg ingestemd met de SRM Verordening, de BRRD, en de DGSD. Daarmee zijn zeer belangrijke stappen gezet ten aanzien van de bankenuïe. Tijdens de Eurogroep zal naar verwachting gesproken worden over het verdere proces omtrent de formele aanname van de SRM Verordening en de ondertekening van het intergouvernementele verdrag inzake het resolutiefonds (IGA). Daarnaast bereidt de ECB zich momenteel voor op de overname van het toezicht op de Europese banken dat naar verwachting einde van dit jaar zal plaatsvinden.

8. Griekenland

Document: niet beschikbaar

Aard bespreking: Gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: n.v.t.

Toelichting: De Eurogroep zal spreken over de stand van zaken omtrent de implementatie van het tweede leningenprogramma door Griekenland. De Eurogroep heeft op 1 april jl. de vierde voortgangsrapportage verwelkomd. De Tweede Kamer is op 7 april jl. per brief (kenmerk BFB 2014-3454M) over deze voortgangsrapportage geïnformeerd. De conclusie van de Trojka in deze voortgangsrapportage was dat Griekenland voldoende voortgang heeft geboekt met de implementatie van de maatregelen om over te gaan tot de uitkering van de samengestelde tranche, zodra Griekenland aan de gestelde «*prior actions*» heeft voldaan. De samengestelde tranche wordt in drie delen uitgekeerd, respectievelijk 6,3 miljard euro in de tweede helft van april, 1 miljard euro begin juni en nogmaals 1 miljard euro begin juli.

Als voorwaarde voor uitkering van de eerste subtranche van 6,3 miljard euro moest Griekenland de zogenaamde «*prior actions*» uitvoeren. De «*prior actions*» behelzen maatregelen zoals het verbeteren van de overheidsfinanciën, het tegengaan van corruptie, privatiseringen, hervormingen van de belastingdienst, het flexibiliseren van de arbeidsmarkt en hervormingen van productmarkten. De Trojka is op 16 april met het oordeel gekomen dat Griekenland aan al deze *prior actions* heeft voldaan. U wordt hierover separaat geïnformeerd. De *Eurogroup Working Group* bespreekt op 24 april het oordeel van de Trojka en na instemming zal vervolgens de *EFSF Board of Directors* definitieve goedkeuring verlenen aan het uitkeren van de eerste subtranche.

ECOFIN Raad

1. Moeder-dochterrichtlijn

Document: volgt

Aard bespreking: Bereiken politiek akkoord

Besluitvormingsprocedure: unanimititeit

Toelichting: De Europese Commissie heeft op 25 november 2013 enkele aanpassingen voorgesteld om mogelijk misbruik en andere ongewenste effecten van de Moeder-dochterrichtlijn (hierna: MD-Richtlijn) tegen te gaan. De MD-Richtlijn heeft als doel te zorgen dat uitgekeerd dividend binnen concernverband niet additioneel belast wordt met een bronheffing op het niveau van de dochteronderneming of met een extra winstbelasting op het niveau van de moederonderneming. Specifiek werd er een gerichte anti-misbruik maatregel voorgesteld om mismatches als gevolg van hybride leningen tegen te gaan. Verder werd er een algemene anti-misbruik maatregel voorgesteld.

Besloten is om een deelakkoord over de gerichte anti-misbruik maatregel aan de Ecofin Raad voor te leggen. De discussie over de algemene anti-misbruik maatregel zal verder worden gevoerd.

Nederland steunt de algemene inzet van de Commissie om belastingfraude aan te pakken. Zoals al eerder aangegeven in het BNC-fiche over dit onderwerp steunt Nederland de aanname van de gerichte anti-misbruik maatregel. Deze eenduidige en gerichte oplossing zorgt voor een gelijk speelveld binnen de EU om de mismatches als gevolg van de hybride leningen weg te nemen.

2. Financial Transaction Tax

Document: volgt

Aard bespreking: Gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: nvt

Toelichting: Op de Ecofin Raad van 6 mei staat de voortgang van de versterkte samenwerking voor een financiële transactie belasting (FTT) op de agenda. Tot op heden is de kopgroep van elf lidstaten op zoek naar een gemeenschappelijk gedragen uitwerking van een FTT. Ze bespreken mogelijke aanpassingen op het voorstel van de Commissie, maar er ligt nog geen concreet nieuw voorstel op tafel.

Nederland heeft zich niet aangesloten bij de versterkte samenwerking voor een FTT. Het regeerakkoord stelt dat Nederland zich aansluit bij een nauwere samenwerking voor een heffing op de financiële sector, indien aan drie voorwaarden wordt voldaan:

1. De Nederlandse pensioenfondsen blijven gevrijwaard van een financiële sector belasting;
2. Er is geen disproportionele samenloop met de huidige bankenbelasting, en;
3. De inkomsten vloeien terug naar de lidstaten.

Het voorstel, gedaan door de Commissie, voldoet niet aan de voorwaarden van het regeerakkoord. Zo worden pensioenfondsen belast door de FTT.

3. In-depth reviews

Document: De diepteonderzoeken, inclusief dat van Nederland, zijn openbaar en te vinden op: http://ec.europa.eu/economy_finance/economic_governance/macroeconomic_imbalance_procedure/index_en.htm

Aard bespreking: Aanname Raadsconclusies

Besluitvormingsprocedure: Consensus

Toelichting: Op 5 maart jl. werden voor de derde keer de diepteonderzoeken in het kader van de macro-economische onevenwichtigheidsprocedure (MEOP) gepubliceerd. In deze diepteonderzoeken concludeert de Commissie dat er sprake is van onevenwichtigheden in 14 van de 17 onderzochte lidstaten, waaronder Nederland. Voor Denemarken, Luxemburg en Malta heeft de Commissie geen onevenwichtigheden geconstateerd. Voor drie lidstaten, Italië, Kroatië en Slovenië, worden de onevenwichtigheden als buitensporig aangemerkt.

De diepteonderzoeken zullen door de Ecofin Raad besproken worden en de Ecofin Raad zal algemene conclusies hierover aannemen. Nederland zal zich inzetten voor conclusies waarin de uitkomsten van de diepteonderzoeken worden gesteund. Voor Nederland heeft de Commissie net als vorig jaar aangegeven risico's te zien gerelateerd aan de hoge private sector schuld en de woningmarkt, hoewel de private schulden niet als een buitensporige onevenwichtigheid worden aangemerkt. Over het overschot op de lopende rekening zegt de Commissie dat overschotten op een lopende rekening niet dezelfde risico's met zich meebrengen als tekorten op een lopende rekening, maar dat de Commissie de ontwikkelingen omtrent het Nederlandse overschot op de lopende rekening wel blijft volgen in het kader van het Europees Semester.

Er worden nog geen landenspecifieke aanbevelingen gedaan. Deze aanbevelingen worden begin juni verwacht er worden mede gebaseerd op de ingediende Nationale Hervormingsprogramma's en Stabiliteits- en Convergenceprogramma's in het kader van het Europees semester. Begin juni zal de Commissie waarschijnlijk ook besluiten of zij landen met een buitensporige onevenwichtigheid in een Buitensporige Onevenwichtigheidsprocedure plaatst.

4. Terugkoppeling G20

Document: G20 communiqué https://www.g20.org/official_resources/communique_meeting_g20_finance_ministers_and_central_bank_governors_washington_10

Aard bespreking: Terugkoppeling

Besluitvormingsprocedure: n.v.t.

Toelichting: Het voorzitterschap en de Europese Commissie geven onder dit agendapunt een terugkoppeling van de G20-vergadering van Ministers van Financiën en centralebankpresidenten d.d. 10 en 11 april.

De G20 heeft na afloop van de vergadering een communiqué gepubliceerd waarin de leden onder meer wijzen op het belang van structurele hervormingen t.b.v. hogere groei. Ook onderstreept de G20 de rol van het IMF bij het realiseren van noodzakelijke hervormingen in Oekraïne. De G20 benadrukt het belang van het IMF bij het bestrijden van financiële crises en roept de VS dan ook op zo snel als mogelijk de in 2010 overeengekomen IMF hervormingen te ratificeren. Tot slot heeft de G20 haar commitment om «too big to fail» tegen te gaan benadrukt en in dit kader gewezen op de voorstellen die de *Financial Stability Board* (FSB) voorafgaand aan de G20 top in november zal presenteren voor een

mondiale standaard voor een minimum niveau aan «bail-inbare buffers» bij banken. Deze punten komen overeen met de EU-inzet die van te voren in Ecofin-verband was afgestemd.

De volgende vergadering van G20 Ministers van Financiën en centrale-bankpresidenten vindt plaats op 20 en 21 september 2014.